

Wnioski z pierwszego etapu realizacji Projektu IMPI (marzec 2011 r.)

Raport w kontekście europejskiego projektu
„**I**ndicators for **M**apping & **P**rofilng
Internationalisation” (IMPI – Wskaźniki
mapowania i profilowania stopnia
internacjonalizacji)

Wnioski ogólne

W pierwszej kolejności zbadaliśmy, jaki odsetek każdej z grup udzielił odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. Jakość odpowiedzi nie miała na tym etapie znaczenia. Na pytania odpowiedzieli wszyscy członkowie z czterech spośród pięciu grup.

	Liczba członków w grupie ¹	Liczba członków, którzy dostarczyli informacje	%
Grupa A	8	8	100%
Grupa B	7	7	100%
Grupa C	13 ²	10	77%
Uczelnia 1	2	2	100%
Uczelnia 2	2	2	100%

Każda z grup oraz każda z samodzielnych uczelni wybrała własny zestaw wskaźników. Ich ilość wahała się znacząco (od 18 do 56). W większości przypadków udało się znaleźć dane dla każdego wskaźnika.

	Liczba wybranych wskaźników	Liczba odpowiedzi	%
Grupa A	28	28	100%
Grupa B	18	18	100%
Grupa C	32	32	100%
Uczelnia 1	28	28	100%
Uczelnia 2	56	53	95%

W wielu przypadkach do danego wskaźnika udało się przypisać zaledwie kilka odpowiedzi i w rezultacie tylko jedna samodzielna uczelnia zdołała przedstawić dane dla wszystkich wskaźników.

Grupa A	88%
Grupa B	82%
Grupa C	88%
Uczelnia 1	100%
Uczelnia 2	90%

¹ w przypadku uczelni, „członkowie” to wydziały/jednostki tej uczelni

² 7 z nich uczestniczyło w badaniu za pośrednictwem stowarzyszenia ACUP.

Wnioski szczegółowe

Jakość danych i metodologia

Jakość przedstawionych danych była bardzo zróżnicowana. W czasie dyskusji często okazywało się, że uczestnicy badania różnie rozumieli poszczególne pytania ankiety (mimo że wcześniej omawialiśmy je wspólnie). Niektóre pojęcia, które z pozoru były jasne dla wszystkich, były odmiennie definiowane nawet w obrębie jednej grupy. Za przykład posłużyć tu może choćby termin *international student*. W momencie, gdy ustalaliśmy, że będzie ono jednym z naszych wskaźników, wszyscy wydawali się rozumieć je tak samo. Podczas porównywania danych, okazało się jednak, że w niektórych krajach pojęcia tego używa się na opisanie, studenta, który przyjeżdża z zagranicy, bez względu na jego narodowość, podczas gdy w innych jest ono uzależnione od danych w paszporcie takiego studenta.

W wielu przypadkach zebrane dane były więc „niekompatybilne”, co zresztą jest częstym problemem w przypadku jednorazowych ćwiczeń porównawczych. Uczestnicy badania przekonali się, że osiągnięcie wyższej kompatybilności wymaga od nich większej dokładności, częstszych dyskusji, a nawet powtórnego zebrania danych.

Jeśli chodzi o kwestie metodologiczne, to badanie pokazało zależność pomiędzy analizą a jakością danych, a także określiło sytuacje, w których dane narzędzia, na przykład średnie arytmetyczne, mogą okazać się przydatne. Grupy, które zebrały odpowiednie dane, oraz obie samodzielne uczelnie mogły też omówić ograniczenia i korzyści wiążące się z wizualizacją.

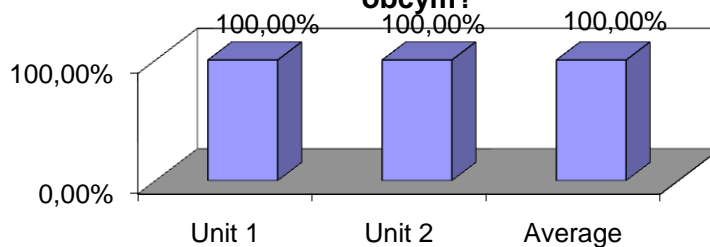
Samoocena uczelni a samoocena grup

Z pierwszego etapu projektu płynie jeden ważny wniosek: jednorazowe ćwiczenia porównawcze sprawdzają się lepiej w przypadku samooceny i raportów wewnętrznych niż przy porównaniach międzyinstytucjonalnych. Obie samodzielne uczelnie przedstawiły nam cenne, możliwe do zinterpretowania dane. Okazało się, że weryfikacja danych pochodzących z wydziałów o porównywalnej strukturze (jedna z samodzielnych uczelni posiada strukturę macierzową) jest stosunkowo prosta. Sprawdzanie danych pochodzących z centrali było jeszcze mniej skomplikowane. Minusem podejścia zastosowanego przez uczelnie było skupienie się wyłącznie na dwóch wydziałach. Pamiętajmy jednak, że ćwiczenie miało charakter testowy. Dzięki niemu uczelnie zdobyły wiedzę, która w przyszłości umożliwi im samodzielne przeprowadzenie podobnych ćwiczeń na większą skalę. Test pokazał również, że jeśli chodzi o samoocenę, duża ilość wskaźników (w jednym przypadku było ich nawet 56!) nie jest problemem.

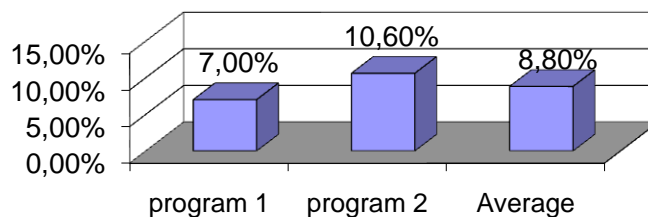
Ponadto proces umożliwił jednej z samodzielnych uczelni porównanie zajęć i wyników w obrębie dwóch technicznych kierunków licencjackich. Uczelnia zgromadziła dane dla każdego z 28 badanych wskaźników, co umożliwiło jej określenie podobieństw i różnic związanych ze stopniem i charakterem

internacjonalizacji w obrębie tych dwóch kierunków. Okazało się, że choć w porównaniu z ogólną liczbą studentów przyjętych na te kierunki liczba studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających w ramach wymiany jest stosunkowo niewielka, to 100% studentów na wymianie zapisało się na kursy prowadzone w języku obcym (zob. dane liczbowe poniżej).

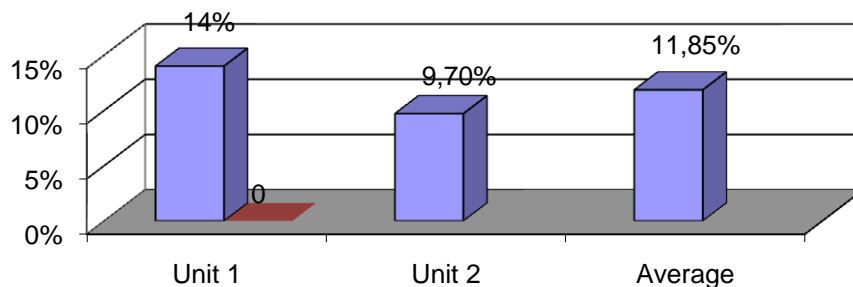
O-025 Jaki odsetek wszystkich studentów na wymianie w bieżącym roku akademickim zapisało się na kursy prowadzone w języku obcym?

O-075 Jaki odsetek wszystkich studentów przyjętych przez jednostkę w zeszłym roku akademickim stanowią studenci przyjeżdżający?

O-077 Jaki odsetek wszystkich studentów przyjętych przez jednostkę w zeszłym roku akademickim stanowią studenci wyjeżdżający?

O-025, O-077: jednostka 1, 2; średnia

O-075: kierunek 1, 2; średnia

Z kolei grupy nauczyły się, że analiza porównawcza wymaga zrozumienia ograniczeń wynikających z takiego procesu i bardziej realistycznego ustalenia oczekiwań. Członkowie każdej z grup dowiedzieli się, jak ważna jest ich rola w określaniu i precyzowaniu parametrów każdego ze wskaźników w swojej macierzystej instytucji. Zadanie to okazało się zbyt czasochłonne jak na pierwszy etap badania, dlatego w kolejnej fazie planujemy pozostawienie uczestnikom więcej czasu na jego wykonanie. Grupom zalecamy także pracę na mniejszej liczbie wskaźników. Poszczególne uniwersytety będą mogły w ten sposób poświęcić każdemu z nich więcej czasu i lepiej przygotować się do pracy w grupach, zwłaszcza do wyboru wskaźników.

Przed rozpoczęciem pierwszego etapu zakładano, że duże zróżnicowanie w obrębie grup utrudni interpretację danych. Spodziewano się, że odmienne warunki, w jakich funkcjonują poszczególni członkowie grupy, obniży jakość danych. Badania pokazały jednak, że te założenia nie do końca były prawidłowe. Najbardziej niejednorodna grupa dostarczyła nam najcenniejszych informacji o swoich członkach, choć od czasu do czasu w jej obrębie dochodziło do nieporozumień i konieczne było doprecyzowanie wskaźników.

Dało się także zauważyć, że grupa, która zdecydowała się na mniejszą, a więc i lepiej ukierunkowaną liczbę wskaźników (18) lepiej poradziła sobie z ćwiczeniem niż grupy, które pracowały na dużej liczbie wskaźników (28-32). W związku z tym zalecamy grupom ograniczenie liczby wskaźników do maksymalnie 10.

Pierwszy etap projektu pokazał, że grupy powinny rozpocząć swój udział w projekcie od kilkietapowej analizy porównawczej połączonej z wstępną samooceną przy użyciu większej liczby wskaźników, a dopiero potem skorzystać z lepiej ukierunkowanego i dokładnie omówionego zestawu wskaźników.

Test pokazał także, że nieobecność członków grup na spotkaniach, w czasie których decydowano o ostatecznym kształcie wskaźników, była przyczyną późniejszych nieporozumień. Członkowie, których zabrakło na którymś z zebrań, mieli problemy ze zrozumieniem znaczenia danego wskaźnika w kontekście całej grupy i dostarczaniem danych; prawdopodobnie byli też mniej przekonani do samych wskaźników. Jak to ujął jeden z uczestników badania: „ważne, aby osoba, która ma zbierać dane, była autentycznie zaangażowana w ten proces”.

Wyniki a wskaźniki

Grupa, która zebrała największą liczbę wyników podczas analizy porównawczej, przekazała nam także kilka cennych spostrzeżeń dotyczących wskaźników:

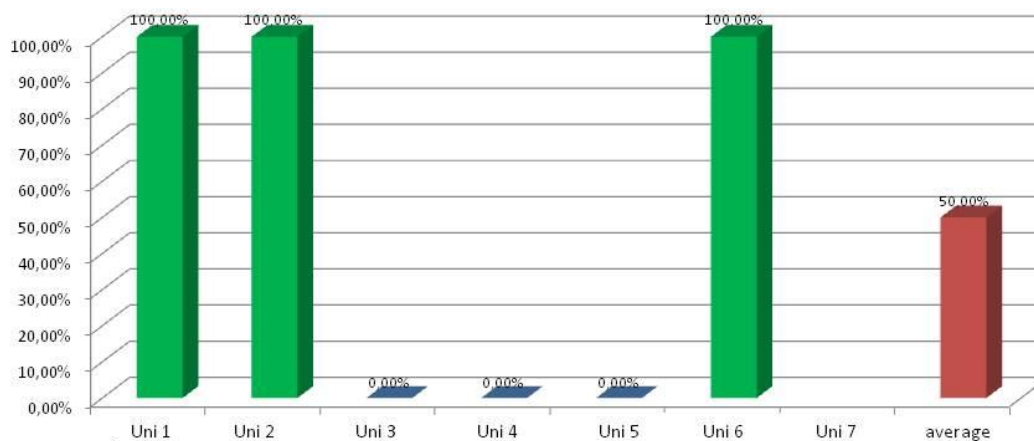
1. Nazwa niektórych wskaźników nie była wystarczająco jasna. Wina leżała często po stronie specjalistycznego słownictwa niewyjaśnionego w grupie (np. jak rozumiemy pojęcie **budżet całkowity?**)
2. Znaczenie wskaźnika było jasne, ale brakowało odpowiednich danych. Uznano, że dobrze będzie pokazać członkowi mającemu problem ze skompletowaniem danych, że innym członkom grupy udało się znaleźć odpowiednie dane i że to najprawdopodobniej jej własne procedury wymagają usprawnienia.
3. Wszyscy członkowie grupy dostarczyli dane, wskaźniki były dla nich zrozumiałe. Przeprowadzono bezpośrednie porównanie.

W przypadku tej grupy, tak jak w przypadku obu samodzielnych uczelni, udało się zidentyfikować dobre praktyki dotyczące na przykład sposobu włączania obowiązkowych kursów językowych w programy wszystkich kierunków, rekrutowania międzynarodowego personelu i promowania mobilności na wszystkich kierunkach, na których przyznaje się tytuł naukowy. Ponadto udało się też zdefiniować dobre praktyki dotyczące zbierania danych.

Przykłady:

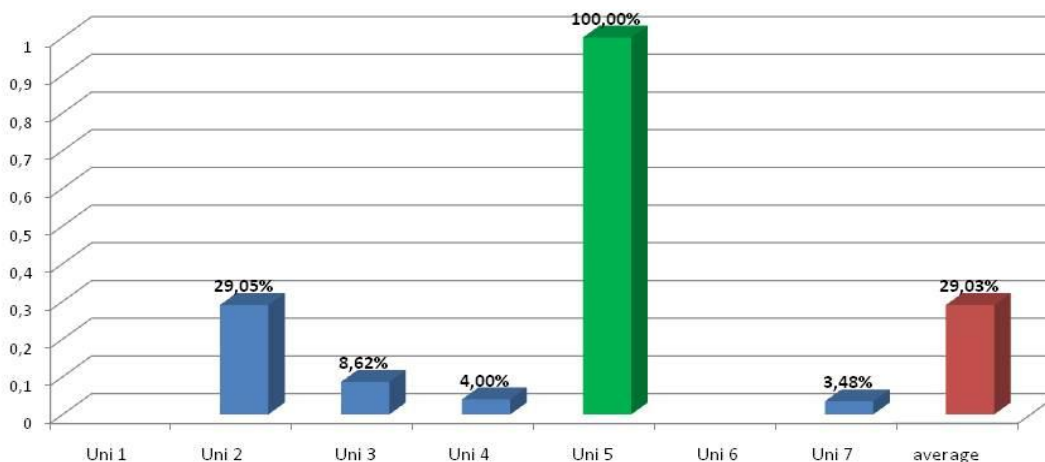
Mobilność, czyli „wszystko albo nic”

I-92: What is the proportion of curricula having mobility windows incorporated ?

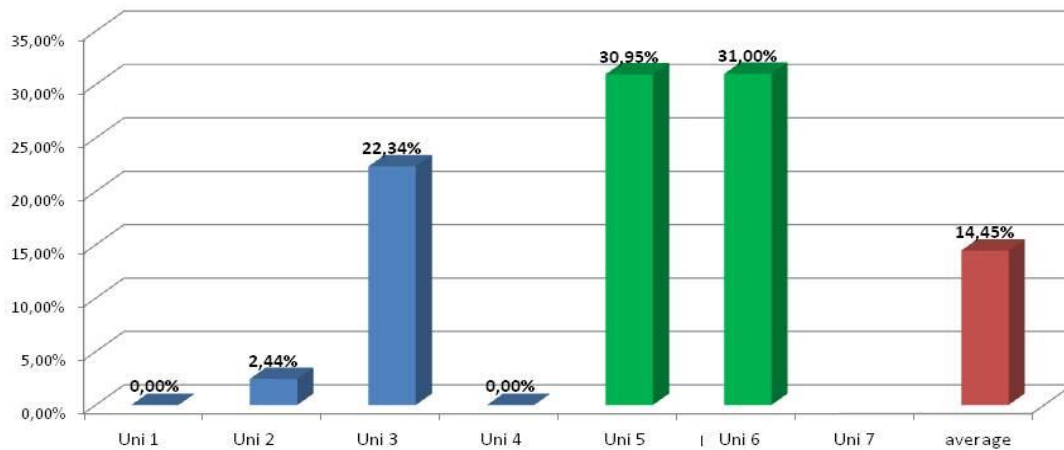
Świetne wyniki

O-25: What is the proportion of students enrolled in your foreign language courses of all your students?

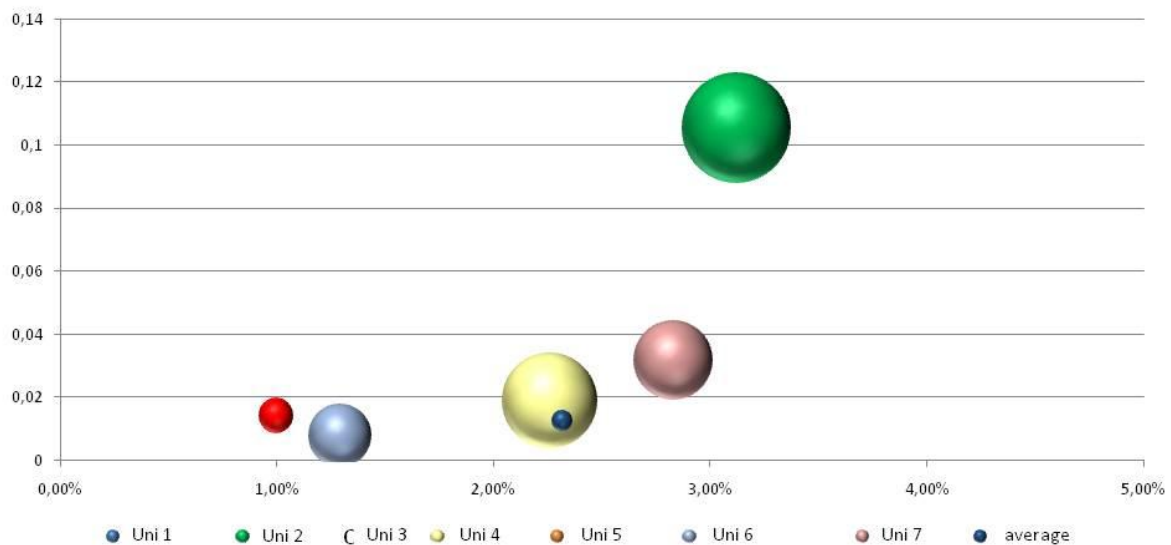
Średnie wyniki - dwaj liderzy i duża rozpiętość rezultatów

O-16: What is the proportion of Master's programmes taught in English if English is not the native language at the HEI (out of the total number of Master's programmes offered at your unit)?

Sposób prezentowania wielowymiarowych danych

Relating new input (FTE share) as bubble size to two output indicators: x=incoming and y=outgoing

I-92: Do jakiego odsetka programów włączono „okna mobilności”? Kierunek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ; średnia

O-25: Jaki odsetek wszystkich studentów w bieżącym roku akademickim zapisało się na kursy prowadzone w języku obcym? Kierunek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ; średnia

O-16: Jaki odsetek wszystkich kursów magisterskich oferowanych przez jednostkę jest prowadzony w języku angielskim (dotyczy uczelni, gdzie angielski nie jest językiem ojczystym)

Powiązanie nowych danych z dwoma wskaźnikami: x = przyjeżdżający i y = wyjeżdżający za pomocą wykresu bąbelkowego

Narzędzia

Badania przyniosły też interesujące spostrzeżenia dotyczące wykorzystania narzędzi. Test pokazał, że narzędzia sprawdziły się nawet w bardzo prowizorycznej, wstępnej wersji w przypadku samodzielnych uczelni, które wykorzystywały je do samooceny, a także, w pewnym stopniu, w przypadku grup roboczych, gdy te pracowały na mniejszej liczbie wskaźników, dokładnie je definiowały i poświęciły więcej czasu na opracowanie każdego z nich.

Okazało się również, że wskaźniki wymagają doprecyzowania. W celu udoskonalenia zestawu narzędzi większość grup zaproponowała bardziej precyzyjne, ulepszone definicje. Większa dokładność oraz wykorzystanie glosariuszy pomagają zmniejszyć zapotrzebowanie na dyskusje wewnątrz grupy. Z drugiej strony okazało się, że narzędzia nie mogą – i nie powinny – zastąpić definicji ustalanych w grupie i że powinny one zachować bardziej ogólny charakter.

Podsumowanie

Zgodnie z oczekiwaniami pierwszy etap projektu pozwolił nam przede wszystkim udoskonalить zestawy narzędzi porównawczych. Jego przydatność dla poszczególnych partnerów była nieco mniejsza. Partnerzy musieli bowiem działać w równym stopniu w oparciu o oczekiwania uczestników, jak i strukturę grupy. Ponieważ jednak projekt znajduje się w fazie roboczej, nie sposób przecenić wyników uzyskanych w jego pierwszym etapie. Niektórzy uczestnicy zadeklarowali chęć wzięcia udziału w drugim etapie testów i zwiększenia swojego zaangażowania. Inne grupy postanowiły ponownie przetestować niektóre ze zgromadzonych w pierwszym etapie danych po uprzednim uporządkowaniu wskaźników i pojęć. W czasie tych prac mogą liczyć na wsparcie ze strony zespołu IMPI.